

Sven Lalander fyllde 85 år den 21 mars 2003

Sven med sina systrar Britt Hahne och Gull Österlind

Vårdinnan Maija med Sten Claeson

Foto: Birgitta Nordenman

Gull Österlinds tal till Sven i samband med födelsedagskalaset på Ekbackevägen 22 Lidingö.

Det var en vårdag år 1918. I ett hus på Kyrkbacken i Falun rådde en viss uppståndelse. Efter tre döttrar hade familjen nu utökats med en son och just den här dagen skulle han döpas. De tre systrarna kände sig mäktigt stolta, naturligtvis över sin lillebror men framför allt över sina nya, fina klänningar som de skulle bära på dopet. (Detta taget ur syster Britts rika minnesflora) Och dop blev det - och stilig dopnamn till gossebarnet: Sven, Nils, Olov, Axelsson Lalander. Att Sven själv var så förtjust varje gång han under uppväxtåren måste rabbla alla sina förnamn, det betvivlar jag.

Men Sven visade sig snart som en energisk och initiativrik person. Redan i 4-årsåldern tog han ansvar för sin lillasyster Gulls utstyrsel, helt enkelt genom att plocka för sig av grannfamiljens babykläder. Både Lalanders och grannfamiljen hängde gärna babytvätten ute i sina respektive trädgårdar. Här såg Sven chansen att skaffa lillasyster lite nytt att ha på sig. Raskt klättrade han över till grannens tomt, plockade ner babykläderna från torklinan där och hängde upp dem i den egna trädgården. Hur mor Asta kände sig när hon måste bära tillbaka utstyrseln till den rätta ägaren och be om ursäkt å sin sons vägnar, det kan man föreställa sig.

Efter en del andra eskapader tillsammans med kompiserna Barbro från huset tvärs över gatan mognade Sven till en ung man och en dag stod han klädd i den vita studentmössan. Så gott som självklart blev hans yrkesval ingenjör. Den elektriska grenen på Tekniska Högskolan i Stockholm blev hans anhalt och nu visade sig verkligen Svens förmåga att ta initiativ och fullfölja sina beslut. På grund av de täta inkallelserna till militärtjänst i början av 40-talet, hade han så att säga förlorat ett år. Sven lät sig inte nöja med detta faktum utan - om jag minns rätt, läste han under ett år dubbla kurser och tog sin examen inom den stipulerade tidsramen. Strongt gjort, Sven!

I Stockholm tog han åter hand om sin lillasyster Gull och såg till att de två huserade tillsammans medan hon gick på Barlocks Handelsinstitut. När hon sedan flyttade till Uppsala för

akademiska studier, kom det under en viss tid varje månad en check med mycket behövligt och efterlängtad bidrag till kassan. Tack i efterhand, Sven!

Höstterminen 1944 kom en ung finska från Helsinki till institutionen för Nordiska språk i Uppsala. Maija Kitunen och jag blev kurskamrater och goda vänner och till jul följde hon med hem till Falun. Också min bror Sven firade jul med familjen. Maija och han trivdes gott tillsammans och hösten 1945 stod deras bröllop i Helsinki.

Trots en akademisk examen ägnade Maija nu hela sin tid och omsorg åt Sven och deras gemensamma familj, så småningom utökad med tre barn: Anita, Magnus och Christine. Hon blev så kallad hemmafru men en mycket intellektuell och mångsidig sådan. Jag tror mig ha förstått att hon också varit ett starkt stöd för sin man i olika situationer.

Men Maija hade också energi nog till universitetsstudier i franska under den tid familjen bodde i Genève - trots en mycket ung dotter Christine. De romanska språken utökades sedan med italienska och portugisiska, det senare svärdottern Lainetes modersmål. Sven knogade på med sina uppgifter på Vattenfall. I tjänsten ingick resor till fjärran länder, något som han måste ha funnit både tröttande och positivt. Ibland kunde Maija följa med - som till exempel ett oförglömligt besök i Indien tillsammans med bland annat prins Bertil och prinsessan Lilian. Oftast skötte hon emellertid marktjänsten hemma i Sverige.

För både Maija och Sven betydde familjen mycket och dom tog alla tillfällen i akt att fira högtidsdagar, jul-, nyårs- och påskhelger tillsammans både med de egna barnen och så småningom deras familjer och den närmaste släkten i Stockholm. Maija blev med tiden expert på att organisera fester, något som vi här idag ser ett tydligt bevis på.

Med åren kom också Svens uppväxtfamilj i fokus för honom och han ställde upp för oss syskon i besvärliga lägen. När Britts man Gösta efter pensioneringen blev svårt sjuk var det Sven som stöttade henne. Gertrud fick råd och hjälp vid köpet av sin lägenhet i Stockholm.

Sven hyser också ett stort intresse för familjen i utökad betydelse, dvs släkten. Sven är sedan många år vice ordförande i den Lalanderska släktföreningen. Hans arbete där är ovärderligt, varför det var ett uttryckligt krav från min son Per Olov, när han blev ordförande, att Sven stannade kvar som vice ordförande.

Vid 85 års ålder är Sven fortfarande otroligt vital. Hans förmenta dåliga minne har jag personligen inte märkt så mycket av. Men även om han nu inte längre kan erinra sig allt så väl som förr är det förklarligt. 85 år har trots allt förflutit sedan 1918 och snart 60 år sedan Maija och Sven möttes.

Jag påpekade förut att Maija så trofast har ställt upp för Sven. Det engagemanget har ju också gällt Svens syskon. Under en höst på 50-talet måste jag vara borta flera månader från min egen familj och vistas i Stockholm. Vem gav mig husrum under en stor del av den vistelsen om inte min svägerska. När min man Sven och jag ville företa en utlandsresa söderut men inte ville lämna vår lille Per Olov i helt främmande händer vem erbjöd sig att tjänstgöra som extramamma och låta PO ingå i den egna barnaskaran. Maija förstås.

Alltså, till sist ett stort tack för all vänlighet och omsorg genom åren! Skål!

Britt Hahne tabell N 474, Sven Lalander tabell N 476, Gull Österlind tabell N 480